

І так на стор. 496 під р. 6732 (1224): „а выгонци Галичкыя придоша по Днѣпру и вьидоша въ море; бѣ бо людей тысяща, и вьидоша во Днѣпръ и возведоша пороги и сташа у рѣкы Харьтицѣ на броду у протолчи, бѣ бо с ними Домамѣричъ Юрьгій и Держикрай Володиславичъ“. Відтак дальше: „Онѣмъ же отшедшимъ, Юрьги же имъ сказываше, яко стрѣлци суть, ини же молвахуть, яко про простые людие суть, пуще и Половецъ. Юрьги же Домамиричъ молвяхеть: ратници суть и добрая вои“. Трудно припустити, щоби так значна похибка (м місто ж) вкрала ся в літопись аж три рази, тим більше що назва „Домаморичі“ удержалась в Галичині до днешного дня.

Після вістки листовно уділеної мені вп. о. Петром Білинським, парохом Довжанки, говорять тамошні селяни: „іду до Домаморич“, „бувем в Домаморичих“. Домаморичі селяни мають трохи інакшу вдачу, ніж Довжаненкі, інакше носяг ся, а і говор у них інакший; кажуть: телѣ, лошѣк, шѣпка (шы́пка), місто загально в Тернопільщині уживаного слова „сіножать“ говорять „левада“ (зр. старосл. ливада, новогр. λιβάδιον) і т. и. По думці о. Білинського єсть приселок Домаморичі відай пізнійшою кольонією.

Дуже займавим було би се розслідити, чи і де єсть яка печера Домамира або яке урочище Домаморичке. Також випадалоби поглядати, чи чуть фамилії „Домамирч“, „Домамирович“, „Домаморичий“. Поки що, думаю, місце в літописи „къ печерѣ Домамира“ слідує полишити без поправки предложені пок. Зубрицким.

I. B.

Запись руська 1473 р. Документи галицькі з в. XIV—XV, писані руською мовою, досі відомі в такім малім числі, що й порахувати; тому кожна находка заслугує уваги. Отже уважаю вартим подати до відомости загальної запис з р. 1473 на дворище при р. Сукелі, коло с. Задеревич, що надав дідич задеревичкий Данило Дамбогович (може й Далибогович?), якомусь Шандрови з обовязком служби військової; свідками виступакть сусідні шляхтичи, папи — Татомир з Балич¹⁾; Івашко з Голешова, Марко з Ляховець і ватаман ляховецький Самодержа; всі згадані села існують і досі під тими своїми назвищами, між Болевим і Жидачевом; Задеревич лежить на правім боці Сукеля, Шандрове дворище мало бути по лівій, в сторону Стрия. Цікаве в сім наданню особливе обовязок військової служби — трома стрільцями.

¹⁾ Thatumirovicz Georgius de Balicze виступав в актах галицьких під р 1453 — Akta gr. i ziem. XII Nr. 256.

Документ сей, privilegium antiquissimum, cum sigillo pensili, ruthenico idiomate in pergamenno scriptum, облятував 1742 р. в гроді Галицьким Антоній Соколяницький, стольник овруцький, bonorum villarum Polaiczze, Niemiatyczze, Łokutki, Czerniawicze et Kijowka ac aliorum, ad id pertinentium, haeres, і переховав ся він в книгах гродських галицьких, в архіві краєвім львівським (Бернардинським) С. ІІаl. Nr. 247 f. 927. За текстом руським іде тут копія переписана латинницею. Подаю копію руську без найменших перемін (тільки значок у заміню апострофом ').

Документ отже переховав ся в так пізній копії; в оборону его можу тільки те сказати, що не так вона зладжена, щоб могла які претензії на маєтности поперти: надані ґрунта не описані докладно, права нового властителя не досить ясно представлені, та й обовязок служби мабуть не користно було претендентови тут вставляти.

Бжїѣ нма ѣ станеса, Я се ѣ панъ данило, дамеоговичъ, Задѣревецкїй, Бѣдомо чїнїмо сїмъ нашимъ листомъ, кождомъ добромъ, кто коли оузритъ нанѣ ѣли оуслишитъ Его чтвчї, Яже ѣ дорадївса ѣ своїми прїятелїми, ѣ своїми дѣтїми. Далї Бсмъ на ѣма Шандровї и братїи его радвїтїи¹⁾, дворїцї вѣтв сторонѣ рѣкї Бѣкїла, в стїна, кдѣ доврславецъ сндѣкъ, тое Бсмъ Бмв далъ, со оуѣкмъ правомъ, ѣ со оуѣкми оужиткїкї, а оїнъ мнѣ мѣѣтъ и с того слвжитї вѣрєю ѣ правдою, намъ и дѣтемъ нашимъ, трїїми стрѣльцї, а прї томъ вѣлї свѣдоци, Панъ Татомїръ Балицкїй панъ ѣвашко Голшвѣскї, Панъ Марко, Лаховницкї, Самодержа, Батаманъ Лаховїцкї, а писан листъ, мїѣ ѣюна, оу шести днѣ, на стїго дорофѣл, подъ лѣтї Бжїѣ Нарожкїнѣ, Тисаца, штирїста, Бѣмдесатъ Третого, Лѣта.

М. Грушевський.

Дрібничка до генеалогії Шевченка. Д. Ол. Кониський в своїй розправі про дитинний вік Шевченка відкинув попередню гадку, що Грушевський чи Грушівський було вуличним прізвиськом Шевченка²⁾, і метричними нотатками довів, що то було прозвище ѣ его батьків³⁾. До сеї справи хочу навести маленьку подробицю з давнїйшого документа, видрукованого ще перед тридцятьма роками⁴⁾, але досї в сеї справі, здаѣть ся, не використаного (принаймнї — не пригадую собі). Се „доношень“,

¹⁾ Вѣ латин. транскрипції: rodowytey.

²⁾ Див. напр. Петрова Історїя укр. лїтератури с. 29.

³⁾ Записки тов. ім. Шевченка I с. 98, порів. Кобзарь, вид. тов. ім. Шевченка т. I с. IV.

⁴⁾ Архивъ Юго-Западної Россїи ч. I т. III (Київ 1864) Nr. 49.